

http://www.ej.kherson.ua/journal/economic_10/50.pdf. 3. О промышленных парках: Закон Республики Молдова от 15 июля 2010 года №182 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://base.spinform.ru/show_doc.fwx?rgn=31903. 4. Литкова Н. Налоговые льготы в Республике Беларусь, в частности по НДС [Электронный ресурс] / Н. Литкова. – Режим доступа : <http://www.gb.by/aktual/nalogooblozhenie/nalogovye-lgoty>. 5. State Aid for investments in industrial park [On-line resource]: – Access mode: <http://www.kpmg.com/RO/en/IssuesAndInsights/ArticlesPublications/Newsflashes/Tax/Direct-Tax-ewsflash/Documents/TNF-301-EN-RO.pdf>.

Литвин І.В.

Національний університет "Львівська політехніка"

ВПРОВАДЖЕННЯ ЕКОНОМНИХ ІННОВАЦІЙ УКРАЇНСЬКИМИ СТАРТАПАМИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

Глобальне зниження купівельної спроможності населення, що належить до середнього класу, привертає більше уваги споживачів до важливого питання вибору товарів за співвідношенням «ціна-якість». При цьому, якісний товар не обов'язково має бути дорогим, але має виконувати свої функції і мати мінімально необхідний та важливий для споживача набір функцій і характеристик. Сучасні традиційні моделі впровадження інновацій, яких дотримуються мультинаціональні корпорації, навпаки пропонують перенасичені інноваційні продукти та технології з досить часто непотрібними для споживача додатковими функціями, які вимагають величезних затрат ресурсів. Завдяки активному агресивному маркетингу ТНК збувають інноваційну продукцію споживачам, що змушені переплачувати за додаткові дорого вартісні функціональні характеристики. Підвищення екологічної грамотності населення, посилення глобальних екологічних проблем, змушують компанії застосовувати ідеї та принципи соціально відповідального екологічного бізнесу. При цьому, активними просвітниками таких ідей та принципів сталого розвитку стають молоді інноваційно-технологічні організації, якими є стартапи. Саме ці гнучкі та прогресивні як в плані інноваційно-технологічного, так і соціально-відповідального, екологічного напрямків розвитку, компанії є генераторами перетворень застарілих R&D-моделей розроблення інновацій. Більшість стартап-компаній зі своїми інноваційними товарами та методами їх впровадження вже випереджають гігантів бізнесу – ТНК, та складають останнім істотну конкуренцію за споживачів. ТНК зі своїми занадто негнучкими структурами та моделями впровадження інновацій не встигають за все більше зростаючими потребами споживачів у індивідуалізації та диференціації. Більшість конкурентоспроможних стартап-компаній досягли успіху на ринку завдяки впровадженню економних інновацій. Статус глобальних стартапи отримують в тому числі завдяки дотриманню концепції сталого розвитку, що дозволяє їх клієнтам поєднувати одночасно споживання порівняно недорогих, але досить прогресивних інноваційних технологій, які, крім цього, дозволяють підкреслювати свою індивідуальність та задовольняти конкретні практичні потреби.

Дослідимо як українські стартапи дотримуються принципів сталого розвитку та впроваджують економні інновації. Виділяють 6 принципів сталого розвитку, що застосовуються для впровадження економних інновацій [1].

Перший принцип передбачає удосконалення продукції (товарів, послуг), приділяючи велику увагу потребам споживачів. Він проявляється через: впровадження «необхідних» споживачу інновацій шляхом залучення його до процесів розроблення інновацій; створення більшої цінності для споживачів шляхом використання меншої кількості ресурсів; забезпечення економії часу та інших ресурсів споживачами;

пропозицію дешевих, але ефективних шляхів вирішення поточних проблем клієнтів. На практиці активно застосовують принцип економних інновацій такі українські стартапи: Zakaz.ua – сервіс доставки продуктів харчування; онлайн маркет-плейси: Prom.ua, Rozetka.ua; Sixa - сервіс для створення віртуального комп'ютера в «хмарі»; TripMyDream та EasyWay - туристичні сервіси; CLAP - система смарт-будинку.

Другий принцип сталого розвитку передбачає формування гнучких активів і застосовується шляхом: забезпечення ощадливого економного виробництва та просування товарів чи послуг (нові технології виготовлення, нові матеріали, нові ринкові технології постачання та збуту); простоти та гнучкості організаційних структур управління компаніями; забезпечення масової індивідуалізації у виробництві продукції – креативне створення персоналізованих товарів та послуг; діджиталізації процесів та активів. Відомими українськими стартапами, що дотримуються цього принципу, є: Attendify – мобільна платформа для створення брендів соціальних програм для конференцій; Grammarly – сервіс перевірки правопису; Preply – сервіс пошуку репетиторів; Jooble – сервіс пошуку роботи; Viewdle – сервіс розпізнавання обличчя; Taplend – програма для миттєвих мікропозик; TripMyDream та EasyWay.

Третій принцип розроблення економних інновацій звучить як «Створення стійких рішень» і передбачає: дотримання екологічних процесів виробництва продукції, можливості повторного використання або багаторазової переробки у межах кругової економіки; спільне використання ресурсів багатьма споживачами; впровадження економного мислення на всіх етапах розробки та проектування продуктів; подовження термінів використання товарів; застосування біомімікрії для технологічного вирішення проблеми проектування ефективних продуктів; створення багатоцільових продуктів, в тому числі завдяки оцифруванню функцій товарів. Серед вітчизняних стартапів, що дотримуються цього принципу, можна назвати компанії, що пропонують безкоштовні он-лайн курси або програмне забезпечення, серед них Prometheus, TripMyDream та EasyWay. Серед відомих глобальних стартапів, що застосовують третій принцип інновацій, належать: BlaBlaCar, Airbnb, EasyCar, Coursera та інші.

Дотримання четвертого принципу сталого розвитку вимагає формування економної поведінки споживачів, виховання споживачів-інноваторів; застосування соціальних медіа для пропагування змін їх фінансової поведінки; екологізації споживання. До українських стартапів, що стимулюють зміни у поведінці споживачів в умовах глобалізації, належать компанія Ecoisme – пристрої для побудови розумного будинку та зниження енергоспоживання; DroneUA – безпілотні системи в аграрному секторі, що дозволяють економити природні ресурси; Kardio – пристрої контролю стану здоров'я, та інші компанії, що пропонують онлайн-курси для самонавчання та саморозвитку клієнтів.

П'ятий принцип економних інновацій передбачає створення відкритих інновацій спільно із споживачами: залучення технологічно просунутих споживачів-інноваторів до розроблення нових ідей товарів, їх створення та продажу; формування платформ для спільного використання знань і навичок, збору фінансових ресурсів без посередників. Серед стартапів, що дотримуються даного принципу: Smart Atoms – розумний годинник; Hideez – розумний брелок-ключ і браслет; LifeTracker – сервіс підвищення продуктивності, штучний інтелект; Senstone – конвертер звукових повідомлень у текст; Kodisoft – інтерактивні столи у закладах харчування; eTachki – сервіс продажу старих автомобілів.

І нарешті, шостий принцип окреслює потребу співпрацювати з інноваційними партнерами-контрагентами. Для цього компанії займаються формуванням гнучких R&D-моделей для створення економних інновацій через різні види зовнішнього партнерства: науково-технологічні та стратегічні альянси, глобальні віртуальні мережі зовнішніх консультантів – екосистеми, майданчики для творчості, майстерні та

мікрозаводи. За цим принципом стартапи розподіляють активи та ресурси з іншими організаціями, що дозволяє економити, спільно використовуючи ресурсні відходи.

Успіх українських стартапів на світовому ринку інновацій дозволяє зробити висновок, що вітчизняні інноваційні технології розробляються відповідно до нових глобальних принципів та тенденцій сталого розвитку. Українські стартапи йдуть в ногу з часом, або істотно випереджають його, пропонуючи дійсно економічні інновації, що є передумовою отримання ними довгострокових конкурентних переваг на глобальному ринку інноваційних технологій.

1. Наві Раджу, Джайдін Прабху (2015). Економічні інновації: як створити більше з меншими ресурсами. К: K.Fund.

Лісовська Л.С., Здоровега М.В., Гноп А.Я.
Національний університет "Львівська політехніка"

СКЛАДОВІ ІННОВАЦІЙНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ: ЗАКОНОДАВЧИЙ АСПЕКТ

Обов'язковою умовою ефективного функціонування національної інноваційної системи є високий стан розвитку її підсистеми «Інноваційна інфраструктура».

Інноваційна інфраструктура - сукупність осіб публічного і приватного права та договірних об'єднань, які надають послуги суб'єктам господарювання, що спрямовані на підтримку та забезпечення їх інноваційної діяльності [1]. На рис.1 подано перелік суб'єктів інноваційної інфраструктури, які можуть функціонувати у різних організаційних формах.

Рис.1 Суб'єкти інноваційної інфраструктури